

blive baaret noget af den mindre bemidlede Del som en Slags Feskfat, eller hvad jeg skal kalde det. Der holdes jo her i Landet en betydelig Mængde Fester mellem Aar og Dag, og der bliver da druffet en Del bayerisk O, særlig naar det er meget varmt. Men de, der komme til disse Fester, ere ikke de Fattige af Landbefolkningen, ganske simpelt dels, fordi de ingen Tid have og dels, fordi de heller ikke have Raad. De, der komme til disse Fester, ere Middelftandslandbefolkningen, og da der ganske vist bliver konsumeret en stor Del bayerisk O ved disse Fester, vil en Del af Olfatten komme over paa Middelftandslandbefolkningen, men jeg tror dog ikke saa overdrevent endda. Sagen er nemlig den, at ved disse Fester gjøre de paagældende Værter sig ganske overordentlig godt betalte for deres bayeriske O, saa jeg tror, det vil være vanffeligt for dem at sætte Prisen høiere op; de Beværtningsdrivende ved disse Fester maatte derfor under alle Omstændigheder komme til at bære en stor Del af Olfatten selv. Men forøvrigt vil bayerisk Olfatten særlig for Landbefolkningens Vedkommende blive en Skat, som vil blive baaret af de mest Velhavende, og det vil saa særlig blive en Kjøbstadstat maaste, men dog heller ikke saa meget i Kjøbstæderne en Arbejderstat. Migtignok har man jagt meget om, at Kjøbstadarbejderne og særlig de kjøbenhavnske vare saa forfrættelige til at drikke; det tror jeg ikke er Tilfældet i saa høj Grad. Naturligvis, blandt kjøbenhavnske Arbejdere, ligesaa vel som blandt andre Mennesker, er der Noget, der drikke for Meget, men gjenneingaaende tror jeg ikke, at den kjøbenhavnske Arbejderstand er saa forfalden til bayerisk O, som paastaet. I Kjøbstæderne vil Olfatten blive baaret af den mere velhavende Middelftand, som til daglig Dags pleie at have bayerisk O i deres Hus. Den vil blive baaret af Restaurationsgjæster, saadanne Folk, som dels leve ude, og som mange Gange ikke have Meget at bestille og derfor skulle have Noget til at forslaa Tiden med. Derfor tror jeg, at den bayeriske Olfat, som Helhed betraget, ikke vil komme til at hvile i nogen særlig Grad paa Arbejderbefolkningen. Hvad Brændevinsfatten angaar, har man sagt om den, at den vil i høj Grad blive baaret af Landarbejderbefolkningen; men jeg tror heller ikke, det er ganske rigtigt. I den Henseende vil jeg gjøre opmærksom paa, hvad for Røsten ogsaa den foregaaende Daler berørte, at de allerfleste Landarbejdere ikke ere paa egen Koft, men paa Husbondens Koft. Jeg har for at forsikre mig om dette, henvendt mig til talrige Folkethingsmænd fra forskellige

Egne i Landet og spurgt, hvorledes det egentlig hang sammen med Landarbejderbefolkningen, om de særlig vare paa egen Koft eller paa Husbondens — jeg stolede nemlig ikke ganske paa mine egne Erfaringer uden selvsølgelig for de Egne, hvor jeg selv var kjendt. Mine Erfaringer gif da altid i den Retning, at Dagleierne altid vare paa Husbondens Koft, og det har jeg faaet bekræftet af alle de Folkethingsmænd fra forskellige Egne af Landet, jeg har henvendt mig til. Det er kun ved Akfordarbejde, at Arbejderne ere paa egen Koft; men Akfordarbejde, som jeg ligeledes har forespurgt mig om, spiller ikke nogen stor Rolle; de allerfleste Steder er det rent ubetydeligt i Sammenligning med det egentlige Dagleiarbejde. Altsaa Brændevinsfatten vil for en ret betydelig Del blive baaret af Arbejdsgiverne paa Landet, og netop derfor er jeg temmelig sikker paa, at Brændevinsforbruget paa Landet vil aftage meget betydeligt ved denne Skat. Sagen er nemlig den, at de allerfleste Arbejdsgivere ville sige til deres Folk: Nu, da der er blevet lagt Skat paa Brændevin, nu aflægge vi det. Det vilde blive meget almindelig det, som nu ikke er saa sjældent, at Folk til Brændevinspenge i Stedet for at faae Brændevin in natura. Det er Noget, som Landbrugerne vide, at det er meget almindeligt paa Landet allerede nu og ikke mindst almindeligt paa de bedste Steder. Naar jeg skulde se, hvad Resultatet af denne nærliggende Skat engang vil blive for den Samfundsklasse, som jeg særlig interesserer mig for, og fra hvis Standpunkt jeg personlig gjerne vilde se denne Sag, nemlig Landarbejderne, saa vilde Resultatet efter de Oplysninger, jeg nu er kommet til — jeg vil gjerne modtage andre Oplysninger, hvorved jeg mulig kan komme til en anden Opfattelse — blive det, at af en bayerisk Olfat vilde Landarbejderbefolkningen ikke komme til at bære nogen nævneværdig Del. Af Brændevinsfatten vil den ganske vist komme til at bære nogen Del, men ikke saa overordentlig betydelig. Hvis saa Landarbejderne kunde faae hele Udbyttet af denne Skat, saa mener jeg, at det dog var værd f. Ex. at spørge de Mennesker, om de syntes, at de kunne være tjente dermed, eller om de syntes ikke at kunne være tjente dermed. Under alle Omstændigheder mener jeg, at det er en Sag, som man ikke skal gaa løseligt hen over, men at det er en Sag, som man ganske rolig og upartisk skal drøfte, og jeg vil have den drøftet særlig fra den Samfundsklassens Standpunkt, som jeg taler om, nemlig fra Landarbejdernes Standpunkt. Det er en Selvsølge, mener jeg, at i denne Samling kommer der